

Josep Lluís Seguí: *Projecte per a destruccions*

Josep Lluís Seguí: *Projecte per a destruccions*. València, E. Climent editor, 1980.
136 pàgs.

Article publicat a *L'Espill*, núm. 8 (1980)

Joan. F. Mira

Unes observacions inicials:

a) L'autor de les narracions (perquè de narracions es tracta, malgrat tot) es presenta alhora com a teoritzador intercalat. És a dir que en bona mesura presenta la seua obra com a paradigmàtica cal escriure així. El lector pot estar hi d'acord o no.

b) L'obra, «l'escriptura», etc., d'entrada, vol proposar-se com a joc. En tot cas, resulta un joc poc jogasser: mortalment seriós. ¿Potser una dansa de les morts?

c) Fet i fet, més endavant es veu ben clar que no es tracta de cap joc, sinó d'una altra cosa: «el llenguatge, l'infern és el llenguatge, atrapat per aquest llenguatge, per aquest infern...» (pàg. 34).

d) El treball, text o joc, apareix en tres parts:

1) representació dels vuit uxoricidis de Barba-blava, 2) el trist destí de les noies de club, i 3) retorn des de la presó a la ciutat i a les putes.

El farcit no-narratiu (reflexions i lamentacions sobre el text i l'escriptura, etcètera), molt abundant en la primera part, no ho és tant en la segona, i és ja escàs —amb gran descans del lector poc expert— en la tercera.

NOTES DE LECTURA

1) Hi ha una «introducció», en què es tracta de posar al lector en situació: teoria i tècnica del text, declaració de principis: llenguatge, escriptura, muntatge, joc (teatral). En començar la segona part, un altre programa/problemes de procediment/variants (pàg. 63 ss). O siga, dos programes.

2) Ritual de la destrucció/nuesa/mort i crim: poemes en escena, o escenes en el poema. 1 el teatre com a teoria de la vida: «L'espectacle d'un crim, la seua producció textual... la representació de l'obra, en el teatre dels fets, tota una cerimònia...» (pàg. 16). O siga, la realitat com a pre-text del text, si no vaig errat. I com a text del ritual? Amb un esforç intens per tal de confondre els nivells: somni (projecte) del fet/ text/teatre/ritu.

3) Entra en directe la llegenda del matador d'esposes: Barba-blava no anomenat pel seu nom. I el mite actuant a partir del

fantasiejar i la introspecció sobre la «vida»: dona vista a l'autobús esdevé víctima en projecte.

Tot llegint, comence a recordar Georges Bataille, pel tema de la projecció/realitat, per l'obsessió pel desordre i pel mal, i per més coses. Com en l'impossible, per exemple, coses com «je suis la comédie», o com «la nudité n'est que la mort». O bé aquesta: «à la longue, écrire m'em brouille», coses així. Combinades amb els jocs d'espills múltiples de la realitat/imatge/realitat, «e cosí via», d'un Robbe-Grillet, posem per cas: de *La maison des rendez-vous*, o de *Projet pour une révolution à New York*. En fi, una certa tradició de tractament del llenguatge i de l'argument / realitat, pròpia especialment (no única) d'una bona part de la literatura francesa contemporània i d'alguns derivats com ara Juan Goytisolo. Per cert, que ací, per a molts, aquesta tradició representa l'única forma de «modernitat», la «innovació» per excel·lència. És curiós. Efectes de viatjar poc. I que el francès és, per als peninsulars sulibèrics — provincians per definició—, la llengua estrangera més pròxima. Ai, Senyor, tan gran com és el món!

P. S. a aquesta nota:

¿Qui no ha entrat mal a viure una narració, una imatge? Tan explícitament, fins i tot, com violar per sorpresa una foto del *Penthouse* o semblant: veure descripció detallada en pàgs. 99 ss.]

4) Per la pàgina 23, torna la teoria de la representació múltiple, de l'espai...: nous espais, nous escenaris. I entra el sexe en directe: els dits a l'entreuix com a música de fons de les històries contades. Record de allò que li digué la peixatera del Grau a l'atrevit del tramvia: «Ja ha posat vostè la mà en la figa; i ara, què?»

5) «És el temps del mal, el triomf de les forces obscures. . . », diu l'autor encetant un nou capítol del drama en vuit actes amb un mateix argument.

6) «.Descendir al fons del llenguatge, fins les últimes conseqüències de la representació» (pàg. 32, repetit amb lleugera variant en la pàg. 53): repàs del programa, i nou acte: «La bella adolescent fou morta a tirs amb feroç arravatament pel marit», etc. Hauran d'aparèixer vuit tipus d'homes-botxins, vuit de dones-víctimes, i vuit d'escenes-escenaris. Sobre el fons permanent del teatre-teatre, del camerino, l'única actriu, l'entreuix de l'actriu. Efectivament, es tracta de «la suma dels crims, fins al final de la representació».

7) En veritat de veritat, el problema de fons és aquest: «són pocs els actes que es duen a la realitat, mai s'apleguen a traduir els fantasmes...» Per tan t, possiblement, val més traure'ls a la llum, projectar-los, i així autor, actor, públic, lectors, tots, es quedaran més descansats. ¿Qui no ha volgut mai matar la seua dona? Doncs, Barba blava som tots. O.k.

8) Afegir la dialèctica clàssica botxí/víctima, reflectint-se mútuament, la sospirada síntesi impossible, etcètera. Amb una variant del mateix tema: el caçador i la peça, que vol ser atrapada, evidentment.

9) Afegir també l'atractiu inconfessable de les fotos d'*Interviu*: sang i cuixes femenines, la mort eròtica, «el cadàver fou trobat damunt del llit, i la víctima només duia una brusa blanca i transparent . . .». Una altra vegada amb fons de dona que obre les cames i es deixa tocar, etcètera. Amb l'autobús com a espai tancat-teatre dels fantasmes quotidians, del crim del diari: «una novel·la», «la vida», «el món és un teatre».

10) Sembla que es tracta que els fets esdevinguin escriptura. Diu l'autor: omplir l'espai de la narració (més assassinats, no cal dir-ho). «Cal escriure» la novel·la de destruccions, de la mort, com escriptura, escriure, cal. És un programa explícit: l'autor no enganya ningú. Ja ho ha dit al principi, que mostrarà totes les cartes. No sé si se'n deu quedar alguna d'amagada: potser (com tots, ai!) és/vol ser l'autor «real» dels fets. Però només «en completa reclusió, sol, amb l'imaginari». Qui sap. Això pot crear complicacions. Tancat al calabós, amb poca llum, fent pràctiques d'escriptura i, a més a més, teories. Fins que el deixen en llibertat, i no sap què fer. Sembla que li agradaria anar de putes, però... (la puta se'n va amb un viatjant de comerç?).

11) « Quin destí fatal pesa sobre els noies del club?» (pàg. 88). És una pregunta molt encertada. ¿Trobarà el lector la resposta?

12) El retorn al món, a la ciutat, després de la solitud de la presó, es presenta més aviat difícil: cal refer tots els carrers dels suburbis, totes les menes de gent, l'autobús terrible, cuixes per tot arreu, titulars de diari, el manicomi. Decidir-se: «quin camí prendre?, cap a la ciutat, ja?» (pàg. 116). De moment, seguir una dona, la dona (que, com totes, duu falda curta, brusa transparent, cames entreobertes, etcètera). Dones dones dones (pàg. 120), mortes o vives. Segueix una violació cinematogràfica de xiqueta innocent. Retorn breu a la literatura estricta, sobre l'escriptura, a l'infinitiu, «i de vegades gerundi» (pàg. 128). I final amb grans focs d'artifici a còpia de peces de roba interior femenina, íntima. I amb una meuca experta que, per fi!, se l'emporta al llit.

Avís final: recomane vivament al públic en general l'adquisició i lectura (tranquil·la, per favor) d'aquest *Projecte per a destruccions*. I molt especialment al públic afeccionat a: a) les reflexions teòrico-tècniques a propòsit de i dins de la creació literària; b) la carnisseria de tota mena i les seues derivacions eròtiques, morals i metafísiques; i c) les variades possibilitats de l'entreuix femení i les obsessions que tan sovint provoca.